

Overzicht interventies voor gemeenten ter ondersteuning voedselbanken

Hoe kunnen gemeenten bijdragen aan het open houden van voedselbanken? Door te helpen bij het wegnemen van knelpunten in het uitdeelproces waar de voedselbanken het alleen niet kunnen. Startpunt is het gesprek met de voedselbank om te inventariseren waar de knelpunten zitten en wat nog wel mogelijk is. Het heeft de voorkeur om in eerste instantie te streven naar het operationeel houden van de gebruikelijke dienstverlening door de voedselbanken. Als dat niet haalbaar is en/of als het wenselijk is kwetsbare mensen extra te ondersteunen, dan kan worden gedacht aan aanbod van andersoortige producten via andere kanalen. Op korte termijn (weken) ligt de prioriteit bij het organiseren van (alternatieve) ondersteuning aan de klanten van de voedselbank. Daarnaast is de vraag relevant of de gekozen werkwijze op langere termijn (maanden) houdbaar is. Dat is mede afhankelijk van de financiële consequenties van de gekozen ondersteuning.

Gelukkig zijn er goede voorbeelden voorhanden van de wijze waarop voedselbanken de dienstverlening aan klanten hebben weten voort te zetten, en zelfs hebben weten uit te breiden (maaltijdactie voedselbank Groningen). Voorbeelden kunnen inspirerend zijn, maar zijn niet altijd letterlijk over te nemen in de eigen gemeente. Er is een integrale beoordeling nodig van ideeën op alle processtappen vanaf het inzamelen voedsel tot en met de ontvangst door de klant. De lokale situatie en ervaren knelpunten zijn bepalend voor de wenselijkheid en uitvoerbaarheid om goede initiatieven uit andere regio's over te nemen. Hierbij geldt een aantal *randvoorwaarden*:

- beschikbaarheid van voldoende geschikte vrijwilligers
- uitvoerbaarheid van de dienstverlening conform de richtlijnen van het RIVM
- toereikende financiële ondersteuning (bij extra ondersteuning van het reguliere proces en afwijking van reguliere werkwijze)

Inventarisatie aandachtspunten om tot een (aangepaste) werkwijze te komen:

I Verzamelen en verwerken voedsel en distributie

- Is er voldoende aanvoer van producten voor reguliere verstrekking via pakketten of aanbod in winkels?
- Is er via alternatieve bronnen (bijvoorbeeld particulieren, restaurants, leveranciers, bedrijfskantines) voldoende aanvoer te realiseren?
- Is andersoortig aanbod mogelijk (maaltijden) via andere kanalen (restaurants, particuliere initiatieven)?
- Is het reguliere verstrekkingproces (aanbod via lokale uitdeelpunten of winkels) met extra ondersteuning mogelijk? Denk bijvoorbeeld aan inzet van extra vrijwilligers, lokale vervoerders die momenteel geen of minder werk hebben (bv zorgvervoer), op laten ophalen van (een deel van) de pakketten e.d. Zie ook punt II.

II beschikbaar stellen (uitdelen en ontvangen pakket)

- Is verstrekking van pakketten in aangepaste vorm mogelijk? Aanpassingen zijn mogelijk in openingstijden (langer), werkwijze (minder mensen tegelijk binnen, mensen verdelen in bloktijden, meer afstand tussen mensen, pakketten kant-en-klaar in tassen of dozen, aparte wijze van verstrekking aan mensen met kwetsbare gezondheid en mensen met gezondheidsklachten) en toerusting vrijwilligers (bescherming, geen direct contact met klanten).
- Is het mogelijk pakketten of alternatieven (in natura of tegoedbonnen) te bezorgen bij mensen thuis of via winkels? Zijn er ondersteunende initiatieven van maatschappelijke of religieuze organisaties waar gebruik van kan worden gemaakt.

Aandachtspunten bij afwijkende werkwijze

- privacy
- AVG

Bij de vormgeving van de dienstverlening hebben voedselbanken rekening gehouden met deze aspecten. Wanneer niet-vrijwilligers ondersteunen of de taken anders worden uitgevoerd is het verstandig te checken op AVG-aspecten. Zijn de gebruikte gegevens wel met dit doel verstrekt? Mag de uitvoerende beschikken over bepaalde gegevens? Ook kan de privacy van de klanten in het geding zijn als iemand moet aangeven klant van de voedselbank te zijn om recht te hebben op een verstrekking.

Overige suggesties

Enkele voorbeelden van andere oplossingsrichtingen voor de ervaren knelpunten:

- Inventariseer lokale initiatieven en bruikbaarheid voor de klanten van de voedselbank
- Mogelijkheid inzet online dienstverlening voor aanvullende, bijvoorbeeld een platform o.i.d. om hulpvraag en aanbod te koppelen
- Herinrichten klantprocessen bij de voedselbank zodat soepel omgaan met nieuwe aanvragen en herintakes. Alle beschikbare capaciteit komt zo beschikbaar voor de kerntaak van de voedselbanken.

Voorbeelden van voedselbank die door samenwerking met gemeente en/of maatschappelijke initiatieven dienstverlening kunnen blijven bieden

[Maaltijdactie voedselbank Groningen](#)

[Voedselbank Haaglanden verstrekt boodschapbonnen](#)

[Voedselbank Almelo krijgt scheepsladingen voedsel](#)

[Aangepaste uitgifte voedselbank Oss](#)